

Рецензия за ОНС „Доктор“

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Цветана Иванова Абаджиева, дм

от Катедра „Дерматология и венерология“, Медицински университет - Пловдив

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен 'доктор'

професионално направление 7.1. „Медицина“

докторска програма . „Ревматология“

Автор: д-р Мина Илиева Данева

Форма на докторантурата: редовна

Катедра: „Пропедевтика на вътрешните болести“, Медицински факултет, Медицински университет – Пловдив

Тема: . „Псориазис, псориаичен артрит и риск от вторична подагра“

Научен ръководители:

проф. д-р Анастас Баталов, дм, Катедра „Пропедевтика на вътрешните болести“, МУ - Пловдив

проф. Христо Добрев, дм, Катедра „Дерматология и венерология“, МУ - Пловдив

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител е в съответствие с Чл.115 (1) от Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ – Пловдив; Правилник на МУ-Пловдив от 06.11.2014 г. и включва следните документи:

- Заявление до Ректора на МУ-Пловдив за разкриване на процедурата за защита на дисертационен труд
- автобиография в европейски формат с подпис на докторанта
- нотариално заверено копие от диплома за висше образование
- заповед за записване в докторантура № Р-604/09.04.2014
- заповед за отчисляване с право на защита № Р-ВО7/30.04.2019
- заповед за провеждане на изпит от индивидуалния план и съответен протокол за издържан изпит или докторантски минимум по специалността
- протокол от катедрен съвет за предварително обсъждане на дисертационния труд и взетите решения за разкриване на процедура и за състав на научно жури
- дисертационен труд
- автореферат
- списък на научните публикации по темата на дисертацията

- копия на научните публикации
  - списък на участията в научни форуми
  - декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи
  - други документи, свързани с хода на процедурата
- Докторантът е приложил 3 публикации и 4 участия в научни форуми.

2. Кратки биографични данни за докторанта

Д-р Мина Илиева Данева е родена през 1987 г. в гр. Пловдив. Завършва средно образование в ЕГ „Иван Вазов“, гр. Пловдив през 2006 г., през 2012 г. завършва МУ – Пловдив, има придобита специалност по ревматология от 18.01.2019 г.

Д-р Мина Илиева Данева работи като лекар в ревматологично отделение, МБАЛ „Тримонциум“ в периода 01.12.2012-30.05.2014 г., специализант по ревматология в УМБАЛ „Каспела“ от 01.06.2014-30.05.2018, и лекар-ревматолог в МБАЛ „Тримонциум“ от 05.06.2018 до сега. Докторант е в Катедра „Пропедевтика на вътрешни болести“, МУ – Пловдив от 01.04.2014. Владее френски, английски и руски езици писмено и говоримо. Има отлични комуникационни и компютърни умения.

3. Актуалност на тематиката и целесъобразност на поставените цели и задачи

Заболяването псориазис е често срещано, хронично страдание със социално значение. Ставното засягане при псориазис, псориазисен артрит, е тежко и инвалидизиращо. В българската литература до момента няма проучвания за вторична подагра при пациенти с псориазисен артрит. Разработеният труд е интердисциплинарен. В тази връзка темата на настоящия дисертационен труд е значима и актуална.

4. Познаване на проблема

Правят впечатление познанията на автора по проблема. Литературният обзор е подробен и задълбочен, литературната справка е достатъчна. Авторът представя епидемиология, патофизиология, клиника, лабораторни изследвания, образни изследвания при псориазис, псориазисен артрит и подагра.

5. Методика на изследването

Целта и задачите са точно и ясно формулирани. В главата „Материал и методи“ изследваните 135 пациенти са разделени в три групи с определени критерии за включване и изключване. Изследвана е и контролна група от 95 здрави индивиди, съвпадащи по пол и възраст. Използваните методи са клинични, лабораторни, ехографски и рентгенографски.

Статистическият анализ на данните е извършен чрез софтуерната програма SPSS, версия 24 (Statistical package for Social Sciences; Armonk, NY: IBM Corp.). Прието е допустимо ниво на грешка алфа (α) = 0.05. Резултатите от анализите са обобщени в таблици и графики. Проучването е одобрено от локалната комисия по етика.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд

Дисертацията е написана на 105 страници, с приложения и атлас общо 136 стр. и съдържа:

1. Въведение – 2 стр.
2. Обзор на литературата – 49 стр.
3. Цел и задачи – 1 стр.
4. Пациенти и методи – 6 стр.
5. Резултати и обсъждане – 28 стр.
6. Обобщение – 7 стр.
7. Изводи – 1 стр.
8. Приноси – 1 стр.
9. Списък с научни публикации – 1 стр.
10. Литературни източници – 9 стр.

В литературния обзор са представени псориазис, псориаатичен артрит и подагра. Обръща се внимание на епидемиология, патофизиология, клиника, качество на живот, скали за оценка, образни и лабораторни изследвания, коморбидност и корелации при тези заболявания.

В главата „Резултати и обсъждане“ получените резултати са ясни и онагледени с таблици и графики. Статистическите методи са съвременни.

В главата „Обобщение“ д-р Мина Данева прави анализ на установените резултати и съпоставка с публикувани данни по темата в световната литература.

Представени са 7 извода от извършения труд. Установява се, че рискът от развитие на псориаатичен артрит не корелира с кожното засягане и се налага периодичен скрининг на пациентите. Открита е значима корелацията между PEST въпросника и нокътното засягане. Обект на интерес на дисертационния труд е оценката на ставната ехография като надежден метод за установяване на ранните артритни промени.

Трудът е онагледен с 21 таблици, 19 фигури, 13 приложения, атлас с 10 клинични, ехографски и рентгенови снимки.

Литературните източници са 140, от които 13 на кирилица, останалите на латиница.

Дисертацията е резултат на много труд, знания и задълбоченост.

7. Приноси и значимост на разработката за науката и практиката

За първи път в България е изследвана честотата на хиперурикемията и други валидирани признаци за установяване на подагра при болни с псориазис и псориаатичен артрит

Потвърдена е високата корелация на псориаатичен артрит с вторична подагра. Направено е сравнение между клиничните комбинирани скорове за оценка на активността на псориаатичен артрит и ехографски комбиниран скор, както помежду им, така и при наличие на вторична подагра. Оценява се забавяне на диагнозата псориаатичен артрит при първоначално установена диагноза подагра. Отбелязано е значението на двойния контур, ранен и чест ехографски признак за подагра, който силно корелира с хиперурикемията и трябва да се търси активно при болни с псориазис и псориаатичен артрит. Направена е оценка на субклиничен ентезит и синовит при псориазис и риск от псориаатичен артрит. Сравнени са клинични, рентгенографски и ултрасонографски оценки на ставите и се отбелязва високата надеждност на ехографията. Нокътното засягане е важен предиктор за развитие на псориаатичен артрит.

За първи път в нашата страна са използвани комбинирани скорове за оценка активността на псориазис и псориаатичен артрит и ехографски комбиниран скор за оценка на псориаатичен артрит. За първи път у нас се използват нови класификационни критерии за подагра.

Изводите имат оригинален за страната характер. Приносите на труда са значими за практиката.

8. Преценка на публикациите по дисертационния труд

Д-р Мина Данева е първи автор в представените публикации по темата. Публикациите са в български списания. Една от публикациите е на английски език, останалите 2 са на български език. Едно научно съобщение е постерна презентация на международен форум, останалите на национални форуми.

9. Лично участие на докторантката

Всички пациенти, включени в проучването са преминали през клиника по ревматология, УМБАЛ „Каспела“ и няма съмнение относно личното участие на д-р Данева.

10. Автореферат

Авторефератът съдържа 90 стр., направен е според изискванията и отразява основните резултати, изводи и приноси постигнати в дисертацията.

11. Критични забележки и препоръки

Използвани са много съкращения, което затруднява четенето.

Обзорът е твърде обширен, с данни за патофизиология на кожното засягане, анатомия на нокът, клинична картина при трите заболявания, находки от образни изследвания при псориаатичен артрит и подагра.

Има 2 графики с номер 17.

Тези критични бележки в никакъв случай не се отнасят до същността на дисертационния труд и не намаляват неговата стойност.

12. Лични впечатления

Познавам д-р Мина Данева като студентка в моя група. Имам впечатления, че е добро-съвестен, трудолюбив и отговорен човек.

13. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам на д-р Данева да обобщи информацията по проблема в монографичен труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на МУ - Пловдив. Представените материали и дисертационни резултати напълно съответстват на специфичните изисквания на МУ – Пловдив.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за представения дисертационен труд и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор' на д-р Мина Илиева Данева в докторска програма по ревматология.

06.08.2019

Рецензент:

Доц. д-р Цветана Абаджиева, дм